

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1'20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. — PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 19. RUJNA 1914.

BR. 101

NJEMAČKI USPJESI U FRANCUSKOJ.

Velika bitka u Franceskoj.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Nova velika bitka kod Pariza razvija se na fronti od kojih 125 kilometara. Kao zapadna točka navadja se Nanteuil, gdje je angažirano desno njemačko krilo i gdje su u prvom redu Englezi. To je i psihološki i shvatljivo i osniva se na dosadašnjim izkustvima, prema kojima su se Frenchove čete uvijek držale na lijevom krilu, t. j. što bliže Englezke. Francuzki račun, da će njemačke čete ostaviti Paris posve na desnoj strani, već se je prije izjalovio, kad su Parizani čuli u blizini njemačke topove. Sada se znađe, da se u blizini francuzkog glavnog grada vodi bitka velikog zamašaja na liniji koja počima sjevero-istočno od Pariza, zatim ide k Marni i dalje izpod Meauxa, prati malu rieklu Grand Morin. Istočno odavle leži Vitry i Le Francois, koji se može označiti istočnom točkom bojevine fronte.

Rimska „Tribuna“ javlja, da se u velikoj bitci u Franceskoj na obe strane bori jedan i po milijuna vojnika. Njemačko desno krilo, koje stoji pod zapovjedništvom generala Klucka, utvrdilo se je u dolini Grammorin južno od Marne. Njegova uporišta jesu na zapadu Meaux, a na istoku Vitry. Sjeverno od Vitrya stajala je vojska generala Bülowa i generala Hausena među Reimsom i Ardonoem. Dva se francuska vojna zbora nalaze južno od Sezannca i Vitrya. Njezino se desno krilo oslanja na liniju Verdun-Toul-Epinal. U cijeloj se fronti bore četiri vojna zbora. General French ugrožava navodno desno krilo generala Klucka, da dodje do frontalne navale na njegove pozicije. General je Kluck pogodio tu nakanu, te je htio svoje desno krilo pojačati, ali su ga napale pariške čete, pak se je kasnije natrag povukao prema tvrđavama Gauchet i Petit Morin. Topovska se grmljavina povlači prema sjevero-istoku.

Ratni izvjestitelj „Berliner Tageblatt“ javlja, da bitke kod Pariza dalje traju. Prema „Frankfurter Zeitungu“ borba je veoma ozbiljna, svaki prst zemlje brani se do zadje kapi krvi.

Povoljan položaj Nijemaca

Berlin, 18. rujna. Službeno se saopćuje:

U bitci izmedju Oise i Meuse konačna odluka još nije pala.

Očividno je ipak, da otporna snaga neprijatelja počinje popuštati.

NA DESNOM KRILU.

Berlin, 18. rujna. Pokušaj Francuza, da probiju skrajnje desno njemačko krilo (do Pariza), nije uspio.

Napredovanje centrama.

Berlin, 18. rujna. Centrum njemačke vojske dobiva sve više terena i napreduje.

NA LIJEVOM KRILU.

Berlin, 18. rujna. Ispade francuske vojske u Verdunu odbila je naša vojska lakoćom.

Skršeni napadaji.

Berlin, 18. rujna. Napadaji neprijateljski na razne položaje našeg bojnog fronta bijahu krvavo skršeni.

U Vogezima.

Berlin, 18. rujna. Prodiranje francuskih alpskih lovaca u Vogezima bijaše u dolini Breutscha potisnuto.

Pobjeda Nijemaca.

BERLIN, 18. rujna. Veliki glavni kvartir javlja nadalje slijedeće:

Trinaesti i četvrti francuski vojni zbor kao i djelovi nekoliko divizija bijahu jučer južno od Noyona izmedju St. Quentina i Compiègne odlučno potučeni. Neprijatelj je izgubio više baterija.

Osvojenje Chateau Brimont-a.

Berlin, 18. rujna. Njemačke čete osvojile su Chateau Brimont kod Rheimsa te su pri tom zarobile 2.500 Francuza.

U otvorenoj bitci.

Berlin, 18. rujna. U bitci na otvorenom bojnopolju naše čete zarobile su francuskih vojnika i zaplijenile topova. Broj zarobljenika i topova nije još moguće doledati.

Hindenburg napreduje.

Berlin, 18. rujna. Istočna vojska, pod zapovjedništvom generala Hindenburga, nastavlja svojim operacijama u ruskoj guberniji Suvalk.

Djelovi Hindenburgove vojske prodlru prama utvrdi Osoviec.

Rusi priznaju svoje poraze.

Jedan komunikej ruskoga generalisimusa veli: Na očigled potrebe, da svu svoju pozornost svratimo na galičko bojište, bilo nam je u mnogom pogledu nemoguće, da protivali neprijatelja, koja je u početku uspjela, uzmogno razpolagati sa dovoljnom vojnom snagom. S toga razloga je vojska generala Rennenkampa morala stati na liniji Gerdauen—Libava.

Dne 7 rujna poprimile su njemačke čete obćenitu ofenzivu proti vojsci i proti našoj granici. Tlo oko mazurskog jezera bilo je krivo, što se je procijenjivanje tamo sakupljenih njemačkih četa dalo samo teško izvesti. Istom 10. rujna odkrio je general Rennenkampf, da su Niemei nadkrili lijev bok, te je bio prisiljen, povući se natrag. Slijedećih smo dana, da tim zaustavimo neprijateljsku ofenzivu, pravili na stanovitim točkama bojišta aktivne operacije, nu ove su ustanovile prisutnost numerički veoma premoćnih njemačkih vojnih sila. Na toj fronti traju borbe još te dalje.

Kako je poznato, te su borbe svršile podpunom pobjedom generala Hindenburga, tako da je istočna Pruska sasva ispražnjena od Rusa, a u samoj Rusiji u guberniji Suvalk udareno je njemačko gospodstvo.

KRONIKA.

Kako javljaju iz Berlina od 12. o. m. iznose dosadani gubitci Nijemaca ukupno 19.168 ljudi. Od tih je 3021 mrtvih, 3514 izčezlih, 8391 teško i 4242 lako ranjena. Od mrtvih otpada na časnike 254, a 2787 na momčad. Od izčezlih, dakle po svoj prilici zarobljenih, ima samo 39 časnika, što je svakako lijep dokaz junaštva njemačkih časnika.

Pariski dopisnik amsterdamskog „Tyda“ javlja: Po nalogu je francuskoj ratnoj vladi smaknut francuski general Perain. On je bio optužen, da je brzojav, u kojem je tražena pomoć za francusko lijevo krilo i englesku vojsku, nosio u svom džepu kroz puna 4 dana. Ovo je već drugi francuski general, koji je smaknut.

„Corriere della Sera“ javlja, da je odluka francuske vlade o bijegu u Bordeaux uslijedila na osobnu intervenciju lorda Kitschenera. Predlog o bijegu naišao je na veliki otpor kod socijalističkih ministara Guesda i Sembata, koji su se bojali da će u Parizu buknuti nemiri, kad stanovništvo dozna o seobi vlade. I već je prietila ministarska kriza, kad 31. kolovoza dodje lord Kitschener s Frenchom, Joffream i Gallienijem u ministarsko vijeće, te ga nagovorio, da se vlada preseli.

U kazalištu u Milanu obdržavala se velika socijalistička skupština, na kojoj se razpravljao sadašnji evropski položaj. Govornici svi su bili protiv toga, da se Italija sada umiješa u rat, gdje nisu ugroženi njezini interesi.

U bitci kod Ravaruske poginuo je i sin šefa generalnog štaba Conrada.

Naša vojska zauzela je na crnogorskoj granici Suhu Gradinu, 800 m. visoko brdo sa malim utvrdama.

Na mjesto bolesnog generala Hausena, koji zapovijeda jednom njemačkom armadom u Franceskoj, imenovan je general Stein.

Otvor naše realne gimnazije.

Šaljite djecu u Šibenik!

Škole koli pučke toli srednje ipak će se i ove godine, i ako kasnije, otvoriti u Dalmaciji! Ovo je ko neka utjeha i nešto što podiže i hrabri naš duh u ovim kritičnim danima, koje proživljujemo. Ne budi li u našem srcu lijepu nadu boljih i mirnijih vremena toliko mnoštvo djece, djevočiča, mladića, koji se iz dughih praznika i odmora, vraćaju školi! Nije li mlada generacija čovječanstva koja se, usprkos zveketu oružja i grozoti rata, koji na svom putu ruši i stečevine kulture, ne sustaje, već, željna nauka, ide u školu, e da kasnije, svojom spremom, popravi ono što će današnja kriza naškoditi čovječanstvu u pogledu kulture i napretka. Pa zato u ovo ratno doba, ko da se ne pozdravi otvor škole, ko da se ne veseli, gdje se ne rabi u dvadesetom vijeku podneto pravilo starih Rimljana, koje kod ratovahu zanemarivahu sve javne poslove, bogostovlje i lijepe umjetnosti. „Inter arma silent musae“. U vrijeme rata muze muče. Kod nas dakle Muze neće mučati. U našem Šibeniku, kako već javismo, otvorit će se pučke škole, građanska i realna gimnazija i to na 1. oktobra.

Naša realna gimnazija ove godine sada stupa u šestu godinu života. Svojim dosadašnjim opstankom potpuno je opravdala potrebu koju je čutio Šibenik za jednu srednju školu, jer prošle godine sa pet razreda imala je već 240 učenika. Zaista lijep broj! Ovaj mladi zavod, kao jedini svoje vrste u Dalmaciji i iz kojeg se otvara široko polje mnogovrsnim strukturama,

pritegao je sebi veliki broj učenika iz čitave pokrajine iz najudaljenijih mjesta. Obitelji rado šalju svoju djecu na nauk u Šibenik, jer znadu da je naš grad mladi teren za učenike, gdje još nema raskvarenosti i pogibelji za učetu mladež kao u drugim mjestima pokrajine.

Ove godine, kao u ratno doba, valjda će se roditelji iz pokrajine bojati poslati svoju djecu u Šibenik na nauke, jer nijesu upućeni u prilike mjesta. Oni koji ne žive u našem gradu, fantaziraju koješta.

Naprotiv mi u Šibeniku osjećamo se najsigurniji, i u nijednom gradu u Dalmaciji nema toliko života i zabave kao u Šibeniku. O kakovoj pogibelji nema ni govora, a obitelji, koje se u prvi mah bile izselile, vraćaju se, srdite na one koji ih bez ikakva temelja uzbunili. Kada se kaže, da je Šibenik najsigurniji od svih primorskih mjesta, ništa se time ne pretjerava. Glede pak cijene živeža, i u tome je skoro normalno, jeftinije nego igdje.

Neka dakle roditelji šalju svoju djecu u našu realnu gimnaziju, bez straha i bez predrasuda.

Poljska pošta.

U Obznani, koja je početkom mobilizacije bila pribijena kod svih političkih i općinskih vlasti, a koja se tiče prometa poljske pošte, naveden je za adresiranje pošiljaka poljske pošte slijedeći:

Primjer!

Korporalu Dragutinu Schneideru
4. pješačka regimenta
12. satnija
Ured poljske pošte 65

Iz samog natpisa „Primjer“ i iz izmišljenog imena adrese razabire se da i oznaka „Ured poljske pošte Br. 65“ služi samo kao primjer.

Usprkos tome, mnogi pošiljaci pošiljaka poljske pošte adresirali su ove na Ured poljske pošte 65, misleći valjda da sve poštanske pošiljke treba poslati na ured poljske pošte 65. To je velika pogreška. Pošiljke poljske pošte, treba adresirati onim brojem ureda poljske pošte, koji su osobe vojske na bojnopolju pripočili svojim kućama.

Svaki vojnici prima u tu svrhu od svog zapovjedništva više formulara za adrese poljske pošte, na kojima on ima da napiše broj onog ureda poljske pošte, kojemu je namjenjen. Osobama, nalazećim se na bojnopolju, mogu pripisati samo one pošiljke, koje nose ove brojeve pripočene od samih određenika.

Sa raznih strana biva poslato osobama vojske na polju čokolade i drugih jestiva na takav način spakovane da izgledaju kao pisma poljske pošte.

Upozoruje se stoga da takove pošiljke otpremjene osobama vojske na polju, bivaju dalje prosljednene jedino kao uzorci robe uz isplatu obične pristojbine za uzorke i da nefrankirane pošiljke ove vrste bivaju povratačne pošiljake.

Domace vijesti.

Stavnja rođenih godine 1914. Predstoji pozov pod barjak muškaraca, koji kroz tekuću godinu navršuju 20 godina te su potom rođeni 1894.

Bivaju također pozvani muškarci rođeni 1893. i 1892., koji nisu pri prvim stavnjama uzeti u vojništvo, niti su bili proglašeni nesposobnim, već naprosto bili su ostavljeni za pregled u nastajnoj godini.

Svi ovi pripadaju „landsturmu“, kom su podložni svi muškarci počam od 1. siječnja one godine, u kojoj navršuju 19 godina, do konca one godine, u kojoj navršuju 42. godinu života. Ministarstvenom naredbom nije dakle bila pozvana prva godina „landsturma“.

Manifestacije u Vrlici. Primamo iz Vrlike dne 14. ov. mj.:

Prvi glas o sjajnoj pobjedi naše hrabre vojske nad ruskom, odjeknuo je u ovaj varošici sa velikim zanosom i oduševljenjem. Zvona na katoličkoj crkvi zaslaviše, hrvatsko-katoličke kuće okitile se u znak veselja hrvatskim trobojkama, i tako je išlo dalje, dok nije kroz p' sata sva varoš okićena trobojkama. Također na starohrvatskoj tvrđavi povrh Vrlike, nazvanoj „Gradina“, izvijestila je državna i hrvatska zastava. U dogovoru sa mjestnim katoličkim župnikom, odredilo se manifestirati za tako sjajnu pobjedu, i bio je određen dan 3 t. mj. na večer.

Pred manifestacije, svi prozori katoličkih kuća bijahu razsvijetljeni, a od pravoslavnik Dr. Simo Kulišić liječnik i Josip Vuković trgovac. Slavljenje zvona na rimok, crkvi dadeše znak, da ophodne manifestacije imadu započeti: Svak vrvi i leti, da se pridruži. Kad se sakupilo, što se imalo sakupiti u 7 i po s. večer, povorka se uputi po varoši, predvođeni ih silika Njegova Veličanstva, državna zastava, a sa strane dvije hrvatske troboje, i to s desne strane ona troboja, koja dneva 18 kolovoza bila izvijesena na opć. Domu, i dobila pohvalu od c. k. namjesništva. Na njoj je izvezeno: „Progonjena 18 kolovoza 1914.“ Klicalo se: Živio Franjo Josip I., Živio Austrijsko oružje! Živio Vilim II pravi saveznik Austrije! Doli Srbija, Rusija! Doli velikosrpska propaganda! Življa progona hrvatska zastava! Dolje orđeni Danilova redal Nadalje pjevala se Carevka, Lijepa naša i ostale rodoljubne pjesme i ona nova bojna koračnica hrvatskih vojnika: „Oj hrvatski hrabri sine“ itd.

Ophod je trajao dugo, a ulicama bilo je vrlo živo. Manifestacije morale se dovršiti, premda u srcu svakome žao, da tako brzo svršavaju. Masa uputi se prama župskom stanu, tu još jednom dade oduška svom srcu. Novoustanovljena glazba pod vodstvom O. Karla Čuluma, Z. pomoćnika, odsvirala je na oboru Carevku i Ljepu našu. Veselju i uzbuđenju, što prvi put vidi i čuje uspjeh svoje domaće glazbe, nije bilo svrhe. I napokon došao čas, i svak se dijeli svojim kućam, ponesav sa sobom najbolje utiske te večeri.

Sutradan izašao je oglas načelnika Kulišića, kojim pozivlje varošane, da vidljivim znakom pokažu veselje nad pobjedom vojske t. j. da pristojno okite svoje domove. Dne 5 tek. mj. osvanu na opć. domu dvorska i hrvatska zastava, a na onom mjestu, gdje se vijala srbijanska, bi izvijesena državna. Srbijanske zastave nije bilo nigdje ni jedne. Svi uredi također izvijesiše državnu zastavu, a na kućam pravoslavnih porodica vija se dvorska.

Na kući načelnika Kulišića osvanu državna zastava. Treba znati, da se nekada na njegovoj kući vijala hrvatska troboja; tu skinuo, pak viješao srbijansku, a napokog morao i nju pogaziti, pak izvjesio državnu.

Stankovci za „Crveni Križ“. Pišu nam iz Stankovca: Ovdje se ustanovio odbor za „Crveni Križ“ te se je skupilo K 290. Doprinili su: Seoska blagajna K 25; župnik O. Jure Samac K 20; Crkvinarstvo K 15; Marko Miletić K 10; poštanski poslovač 10; Nikola Čačić trgovac 10; Joko Brič 9. Ostalo dalo je pučanstvo svaki prama svojim silam. Novac je odposlat pokrajinskom odboru u Zadru.

Ljetina u Stankovcima. Pišu nam iz Stankovca: Grozđe urodilo dobro i izvrstno izgleda osobito posli obilne kiše. Oskudijevamo sudim jer nema kupaca za mast. Godina je urodila prilično dobro. Podupiruć jedan drugoga, svi će poljski proizvodi biti središnji, nećemo se zapustiti i unapried očekujući naše hrabre vojnike da se slagodito povrate svome domu.

Za obitelji ratnika.

Doprinijeli su nadalje.

Ing. Ivan Storf	K 10
Tripković Antun	10
Ing. Antun Plančić	10
Francesco Gutty	5
Slavomir Sinić	10
Zenić Vjekoslav	2
Narančić Dušan	5
Anzulović Vinko	2
iMkelić Petar	2
Nikola I. Skočić	50
Starovašnik Viktor	10

Ukupno K 116

Grad i okolica.

Tečajevi za njegovanje ranjenika i bolesnika. U pokrajinskoj bolnici je svršio tečaj za njegovateljice ranjenika i bolesnika, koji je trajao 5 nedjelja, pod upravljanjem ravnatelja zavoda gosp. liječnika savjetnika Dra. F. Colombani. Predavanja su bila teoretična i praktična, a skoro sve učestnice slijede dobrovoljno posjećivati bolnicu i praktično se vježbati, dok ne budu pozvane od uprave Crvenog Križa da vrše plemenitu i dobrovoljnu službu od njih tako nesebično i hvaljevrijedno odabrano.

Svršen je također tečaj za četu od 26 srednjoškola, koja se je u ovom mjestu dobrovoljno organizirala. Učestnici su bili od istoga gosp. liječnika poučavani u najpotrebitije što se tiče njegovanja bolesnika i pruženja prve pomoći ranjenicima.

Otvor pučkih škola. Kako doznajemo, otvorit će se prvim oktobra ne samo gimnazija i ženska građanska škola, nego također i tri pučke škole. Čija pomješća nisu više zapremljena od vojništva.

Iskazi ranjenih i umrlih vojnika bivaju redovito priobćeni našoj občini. Nego niti u zadnjem iskazu, koji je jučer stigao, ne nalazimo nijedno ime naših junaka, o kojim se po privatnim glasinam tvrdilo, su ranjeni ili poginuli. Dao Bog da se te glasine ne obistine!

Kotarski odbor za očevidnost poljskih radnja obratio se je svim obćinama ovog kotara, javljajuć svoje konstituiranje u smislu Minist. Naredbe 7 kolovoza t. g. Br. 37165, te ih je pozvao, da saobće odboru potrebe obćine za poljske radnje u koliko se te potrebe nebi mogle namiriti radnim silam u samoj občini. Suvviše su obćine dotično obćinska povjerenstva za poljske radnje, dužna, da prijave i eventualni pretičak radnih sila, koje bi se mogle u drugoj občini upotrebiti i zaposliti. Pretičak radnih sila sada stalno neće biti, ali kroz zimu moglo bi biti nezaposlenih ljudi, kojim bi se nastojalo naći zarade drugdje.

Pomanjkanje životinja za tegljenje. Prigodom jematve biti će potrebno, da se pribavi nekoliko životinja za tegljenje na kojima oskudijevaju razni predjeli našu obćine. Izgleda, da će se toj potrebi kroz jematvu moći lako doskočiti, i to susretajem vojničkih vlasti, koje će po mogućnosti, u smislu postojeće odredbe ratnog ministarstva, doći u susret pučanstvu, posudivši mu razpoložive konje. Time bi bila ukunuta glavna poteškoća naših poljodjelaca radi koje su bili zabrinuti. Sve ostale radnje pri trganju obaviti će akučani sa velikim naporom i trudom, ali uhvamo se, bez štete po ljetinu.

Preminuli. Jutros je priminula Luca Županović, supruga našeg čestitog sumišćenika Mije Županovića, u 56. god.

Gosp. Josipa Jankovića, vod. zemlj. okr. Suda, snašla je opet težka žalost smrću čestite mu stariće majke Paškve rođ. Piz-zoli.

Dobrim pokojnicama pokoj vječni, a uciviljenim obiteljima naše saučesće.

Javnoj Dobrotvornosti doprinijeli su gg.: Ulđerik Rossini. upravitelj K 10, da počasti uspomenu p. Biće Skočić; upravitelj realne gimnazije Marko Ježina K 10, da počasti uspomenu p. Jere Goldoni; Mate Vrdoljak bank. činovnik. K 2. da počasti uspomenu Marije Borčić u Splitu; upravitelj Marko Ježina K 5 da počasti uspomenu Antice ud. Pian.

Sa kupališta. Jučer u 11 sati izmjerena toplina iznosila je: zrak 24 C, a voda 20 C. Voda čista. Oblačno, vjetar s juga; kupalište u zaklonu od vjetra.

PREDPLAČUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

Javna zahvala.

Duboko rastiženi radi gubitka naše premile roditeljke

Paškve ud. Janković rođ. Pizzoli

izrazujemo iz svega srca najsrdačnije zahvale svim prijateljima i znancima, koji su nam bili od utjehe i pomoći, a osobito osobito mjesnog c. k. okružnog i kotarskog suda.

U Šibeniku, 19. septembra 1914.

Josip Janković, c. k. vod. zemlj. okr. suda, za se i obitelj.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod našlovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izradjuje žrtvenike, balaustre, krstionice, nadgrobnne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je opskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokućstvo. Buduć je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacerte, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom obćinstvu, da prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

PRŠUTA

PRVE VRSTI

PRODAJE PO K 2.60 KG.

NIKO JURKOVIĆ

SKRADIN.

8-10

8-10

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA U ŠIBENIKU
IZRADUJE
NAJMODERNIJE POSJETNICE

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
I SOLIDNA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni
turskih srećaka. zgotiči

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.
475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgotiči skupine 5 odnosno 3 izvršnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.
Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijenj. naručnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Strazu“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

PRVA HRVATSKA ŠTUKATERSKA RADIONA
u SPLITU. - Put Grobišta kod Sv. Ante

J. D. Dragičević, J. Ružić i A. Ružić

Opskrbila je svoju radionu sa svim modernim strojevima i alatom koji trebuhju za štukaterski zanat, te proizvadj razne Spomenike, pracione, kupatila i krstionice, te stupove naslove za terace, kipove itd.

Suviše proizvadj razne vrsti pločica Mozaik u različitim bojama, te pločice u presi u raznim narisima i u raznim narodnim bojama. Proizvadj cijevi u svakom obliku i promjeru od 10 do 60 centimetara promjera. Proizvadj stepenice u raznim bojama Mozaika, te svake vrsti dimnjaka i krovnih vijenaca.

Prodaje svakovrsnog istućenog Mramora za Mozaik te cementa i sadre itd.

Cijenji po zahtjevu se šalju badava i franko.

— Ne boji se nikakve konkurencije. —
„SVOJ K SVOMU“.

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE
RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VIJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA.

Raznovrsne, umjetnički izradjene koraljne uresne nakite izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.